

POZIMI

Snežinka za snežinko pada
počasi na trudno zemljo,
Ptičice od glada
lačne gledajo v nebo.

Zunaj piha hladen veter,
tla debeli sneg pokriva,
s klanca v dol se smučka Peter,
a krojaček v sobi šiva.

Vse je tiho, vse počiva,
le kraguljčki: cin, cin, cin,
radostno njih glas odmeva
od gora in od strmin...

Amalija Juvanova.

NA GROBU NEZNANEGA RUSKEGA VOJAKA

Bil je še mrak, ko sva zapustila z očetom Kranjsko goro in stopala po kameniti poti proti goram, ki se strmo dvigajo v ozadju doline. Hotela sva se povzpeti na Mojstrovko, na to divno goró, o kateri sem bila slišala že toliko lepega. Dokler je vodila pot po dolini, sem čula žuborenje gorskega potoka, ki drvi po produ proti Savi. Bila sva že daleč od vasi, ko se je pričelo svitati in sem zagledala visoko nad sabo bele vrhove gora, ki obkrožajo ozko planinsko sotesko.

Onkraj potoka Pišence se vzpne pot v strmino in se vije v velikih vijugah proti Vršiču. To cesto so delali med svetovno vojno ruski ujetniki, služila pa je Avstrijcem, da so lažje in hitreje prevažali čete na italijansko fronto, ki je bila tik za Vršičem. Postajalo je vedno bolj svetlo. Toda na žalost so se pričeli nad gorami kopičiti oblaki. Samo strašne stene Skrlatice so se svetile krvavo v jutranji zarji, a vse drugo je bilo zavito v umazane megle.

Hodila sva že dobro uro, ko sva zavila po poti navzgor tik ob stenah ogromnega Prisanka, ki je v tem okolišju najlepša gora in je visoka 2559 m. Cesta je prav lepo izpeljana, da človek

niti ne čuti, da gre navzgor. Naenkrat te pozdravi iz samote prijazna kočna na gozdu. Še dva ovinka — in človek čudoma zagleda sredi gorske divjine preprosto kapelico, ki je napravljena popolnoma v ruskem slogu. Vsa je lesena in ima dva stolpčiča, katerih stene so lepo in skoro umetniško izdelane.

Pred kapelico je zanemarjen in skoro neviden grob, na katerem stoji siromašen, lesen križec, ki nosi napis: »Nepoznan ruski vojak«. Vsa okolica je divja in skoro žalostna, da je naravnost podobna pokopališču. Ustavila sem se kraj tega groba in v srcu mi je bilo težko, ker sem se morala spominjati nesrečnega Rusa, ki mora počivati v tej gorski samoti daleč od doma in svojcev. A on ni sam, ki je pokopan pod Vršičem, temveč tod okrog počiva na stotine Rusov, ki so jih ugonobili plazovi, drveči s strmih gora. Avstrijci so pokopali te reveže kot živino. Domačini pravijo, da je Vršič poln grobov, katerih ne pozna nihče, še manj pa vedo, kdo je zakopan v tej zemlji.

Grob neznane ruskega vojaka je prav za prav spomenik vseh ruskih trpinov, ki leže pod vršičko zemljo. A je tudi spomenik krutosti nekdanje Avstrije, ki ni poznala človeških čustev niti napram mrtvim, če so bili Slovani. A ta grob je tudi spomenik naše slovenske brezbrzičnosti; saj bi morali spoštovati kraj, kjer spi toliko nedolžnih slovanskih žrtev, spoštovati že zaradi tega, ker so bile te žrtve naši pravi bratje.

Za grob neznane ruskega vojaka bi se morala zavzeti naša javnost. Prav posebno pa mi mladi ljudje, ki bi morali skrbeti za to, že iz nacionalnih oziróv, še bolj pa zaradi tega, da bi se nam ne posmechovali tujci, ki prihajajo v velikem številu na ta kraj in se čudijo, kako moremo Slovenci zanemarjati tako lepo in veliko svetinjo.

Kakor da je nebo razumelo moje žalostne misli, je pričelo deževati in morala sva se z očetom vrniti v dolino, ne da bi dosegla Mojstrovko.

Jelica Vandotova.